

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор СумДУ

_____ Василь КАРПУША

Введено в дію наказом ректора
№1028-I від 08 листопада 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про Центр науково-технічної творчості учнівської молоді
Сумського державного університету

Версія 02

(Базова версія затверджена рішенням Вченої ради: Протокол № 5 від 13.12.2008 р.)

1. Загальні положення

1.1. Положення про Центр науково-технічної творчості учнівської молоді (далі – «Положення») Сумського державного університету (далі – СумДУ) визначає принципи створення, основні напрямки діяльності та основні функції Центру науково-технічної творчості учнівської молоді (далі – ЦТУМ).

1.2. Положення розміщується в електронному Реєстрі основної діючої нормативної бази системи управління якістю діяльності СумДУ, який є складовою розділу загальної інформації офіційного сайту університету.

1.3. Центр науково-технічної творчості учнівської молоді є структурним підрозділом Сумського державного університету.

Повна назва центру українською мовою – Центр науково-технічної творчості учнівської молоді.

Повна назва центру англійською мовою – Center for scientific and technical creativity of school youth.

Скорочена назва відділу або аббревіатура – ЦТУМ.

Відділ не є юридичною особою.

1.4. У своїй діяльності ЦТУМ керується чинним законодавством України, зокрема, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Положенням про центр, будинок, клуб науково-технічної творчості учнівської молоді, станцію юних техніків», «Концепцією розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти)», нормативною базою загальнодержавного та внутрішньо-університетського рівня.

2. Основні завдання та функції

2.1. Основним завданням ЦТУМ є залучення учнівської молоді до активної навчальної діяльності за принципами і методами STEM-освіти: створення умов для інтелектуального розвитку учнівської молоді, залучення її до активного пізнавального процесу та набуття компетентностей, необхідних для подальшої

МОН України	ПОЛОЖЕННЯ про Центр науково-технічної творчості учнівської молоді Сумського державного університету	Стор. 2
СумДУ		Версія 02

навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, наукової, конструкторської, винахідницької, пошукової діяльності, сприяння самовизначенню у майбутній професії.

2.2. ЦТУМ реалізує свої завдання у взаємодії з інститутами, факультетами, кафедрами, позабазовими структурними підрозділами, відділами та службами університету. ЦТУМ може здійснювати співробітництво із закладами загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти, центрами науково-технічної творчості учнівської молоді, станціями юних техніків, територіальними відділеннями Малої академії наук України та іншими закладами позашкільної роботи. Взаємовідносини ЦТУМ з іншими юридичними особами визначаються чинним законодавством та угодами, що укладаються між ними та СумДУ.

2.3. Головними функціями ЦТУМ є:

- виявлення, розвиток і підтримка юних талантів і обдарувань та залучення їх до навчання в СумДУ;
- створення умов для творчого самовдосконалення учнівської молоді та його стимулювання, розвиток науково-технічної, дослідно-експериментальної та винахідницької діяльності слухачів відповідно до концепції розвитку STEM-освіти;
- надання закладам освіти методичної допомоги з питань впровадження форм і методів STEM-освіти, підвищення інтересу учнівської молоді до поглибленого вивчення природничо-математичних дисциплін, в тому числі у системі доуніверситетської освіти СумДУ;
- пропаганда досягнень науки і техніки, у тому числі наукових досягнень вчених СумДУ та студентської науки;
- профорієнтаційна робота відповідно до напрямів підготовки СумДУ, задоволення потреб учнівської молоді у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів та здібностей;
- просвітницька діяльність природничо-математичного спрямування (STEM).

3. Управління та кадрове забезпечення

3.1. ЦТУМ є структурним підрозділом департаменту доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи (далі – ДДО) СумДУ. Керівництво ЦТУМ здійснює його директор, який призначається на посаду наказом ректора.

3.2. Чисельність працівників ЦТУМ та їх посадові оклади встановлюються відповідно до штатного розпису, затвердженого ректором. У разі потреби, окрім штатних працівників, до роботи в ЦТУМ можуть залучатися інші особи на умовах сумісництва, погодинної оплати або шляхом укладання цивільно-правових договорів та угод, а також за рахунок коштів закладів освіти, як керівники гуртків, для проведення занять з групами учнівської молоді цих закладів.

МОН України	ПОЛОЖЕННЯ про Центр науково-технічної творчості учнівської молоді Сумського державного університету	Стор. 3
СумДУ		Версія 02

3.3. Функціональні обов'язки працівників ЦТУМ розробляються директором ДДО, погоджуються та затверджуються у встановленому порядку.

3.4. Директор ДДО та директор ЦТУМ здійснюють постійний контроль за роботою секцій (гуртків), в тому числі з питань їх поточного наповнення, відвідування занять, забезпечення умов фінансування тощо.

3.5. Структурними підрозділами ЦТУМ можуть бути відділи, секції, гуртки, групи, конструкторські бюро, STEM-лабораторії та інші підрозділи, що поділяються за тематичним напрямом діяльності, віком або рівнем підготовки вихованців. У ЦТУМ можуть створюватися наукові відділення (секції) територіальних відділень Малої академії наук України.

3.6. ЦТУМ може ініціювати створення відокремлених підрозділів (філій) в позабазових структурних підрозділах університету. Секції (гуртки) ЦТУМ можуть працювати на базі загальноосвітніх та професійно-технічних закладів освіти, підприємств, наукових установ міста, області та за її межами в установленому законодавством порядку.

4. Матеріально-технічне забезпечення

4.1. ЦТУМ розміщується та функціонує на матеріально-технічній базі СумДУ. Для забезпечення діяльності центру в межах, визначених цим Положенням, надається приміщення з належними умовами для проведення занять ЦТУМ.

4.2. ЦТУМ має право у встановленому порядку використовувати матеріально-технічну базу і обладнання, учбові і науково-дослідні лабораторії інститутів, факультетів та інших структурних підрозділів СумДУ.

4.3. Слухачі ЦТУМ мають право на користування, під час занять, бібліотекою, навчально-виробничою, науковою, матеріально-технічною базою лабораторій і кафедр СумДУ, що надається центру відповідним розпорядженням проректора за підпорядкуванням.

4.4. За невиконання правил внутрішнього розпорядку СумДУ та правил техніки безпеки під час занять в ЦТУМ, нанесення матеріальних збитків ЦТУМ або університету, слухач може відраховуватися з ЦТУМ розпорядженням директора центру. Працівники, слухачі та їх батьки або особи, що їх замінюють, несуть матеріальну відповідальність згідно існуючого законодавства за псування приміщень, споруд, обладнання, інвентарю, а також за втрати майна, отриманого у тимчасове користування.

5. Організація діяльності

5.1. ЦТУМ проводить навчально-виховну, дослідно-експериментальну, організаційно-масову роботу згідно затвердженого ректором СумДУ річного плану роботи, спрямованого на реалізацію головних завдань ЦТУМ, визначених цим Положенням.

МОН України	ПОЛОЖЕННЯ про Центр науково-технічної творчості учнівської молоді Сумського державного університету	Стор. 4
СумДУ		Версія 02

5.2. Заняття в секціях (гуртках) проводять викладачі-керівники секцій (гуртків), які призначаються на роботу ректором СумДУ.

5.3. Керівники секцій (гуртків) ЦТУМ самостійно розробляють навчальні програми та плани роботи секцій (гуртків) на підставі особливостей тематичного спрямування секції (гуртка) з урахуванням інтересів та нахилів слухачів, запитів і побажань закладів освіти та потреб професійної орієнтації за напрямками підготовки університету. Навчальні програми та плани затверджуються проректором за підпорядкуванням.

5.4. Центр науково-технічної творчості учнівської молоді здійснює навчання слухачів ЦТУМ у час, що є позаурочним та позанавчальним для закладів освіти.

5.5. Розклад занять ЦТУМ встановлюється з урахуванням правил внутрішнього розпорядку СумДУ, завантаженості аудиторного фонду та навчальних лабораторій, а також розкладу занять закладів освіти, де навчаються слухачі ЦТУМ.

5.6. ЦТУМ створює належні умови для вибору слухачами видів діяльності відповідно до їх інтересів, забезпечує доступність позашкільної освіти.

5.7. Навчальний процес здійснюється диференційовано (відповідно до віку, індивідуальних можливостей, здібностей, стану здоров'я тощо) з урахуванням різних форм і методів STEM-освіти: лекції, семінари, практичні заняття, екскурсії, гурткова робота, індивідуальні заняття, дослідницька робота в лабораторіях, конференції, змагання, конкурси, турніри та інші форми, що відповідають визначеним головним завданням ЦТУМ. До занять груп з високим рівнем дослідницько-експериментальної, наукової, конструкторської, винахідницької роботи можуть залучатися студенти СумДУ.

5.8. Для подальшого розвитку практичних вмінь та більш глибокої професійної орієнтації слухачі ЦТУМ можуть залучатися до проектно-пошукових, конструкторсько-розрахункових робіт, в тому числі на виконання замовлень підприємств, установ, організацій з виготовлення проектно-конструкторської документації та відповідних зразків, моделей тощо.

5.9. З метою розвитку і підтримки стійких інтересів слухачів щодо визначення майбутньої професії, ЦТУМ проводить роботу спільно з кафедрами СумДУ, науково-дослідними установами, територіальним відділенням Малої академії наук України тощо.

5.10. Центр науково-технічної творчості учнівської молоді, з метою визначення і порівняння рівнів підготовки слухачів, проводить організаційно-масову роботу у формі конференцій, конкурсів, олімпіад, в тому числі із залученням інших позашкільних та освітніх закладів, приймає участь у проведенні турнірів «Юних дослідників», «Юних винахідників», «STEM-проектів», «Роботрафік» тощо, допомагає у підготовці команд або окремих учнів до цих змагань.

5.11. ЦТУМ сприяє залученню слухачів до профорієнтаційних та інформаційно-розважальних заходів СумДУ: Днів відкритих дверей, Днів

МОН України	ПОЛОЖЕННЯ про Центр науково-технічної творчості учнівської молоді Сумського державного університету	Стор. 5
СумДУ		Версія 02

науки, науково-популярних лекторіїв, брейн-рингів, тематичних конкурсів, турнірів з кіберспорту тощо.

5.12. З метою забезпечення успішного вступу слухачів ЦТУМ на навчання до СумДУ викладачі-керівники секцій (гуртків) проводять роботу по їх залученню до занять з поглибленої підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання в ДДО СумДУ. Учні, які успішно пройшли доуніверситетську підготовку в ЦТУМ, отримують переваги при вступі до СумДУ, що передбачені для абітурієнтів цієї категорії, діючими на час вступу «Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ЗВО України».

6. Фінансові та організаційні питання

6.1. Фінансово-господарська діяльність ЦТУМ здійснюється відповідно до чинного законодавства України, загальноуніверситетської нормативної бази та цього Положення.

6.2. Штат ЦТУМ фінансується за рахунок коштів спеціального фонду СумДУ (загальноуніверситетські кошти) на підставі кошторису затвердженого ректором.

6.3. Фінансування ЦТУМ може здійснюватися також за рахунок додаткових джерел фінансування:

– коштів, одержаних від надання платних послуг відповідно до «Переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності», що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України;

– коштів гуманітарної допомоги;

– добровільних грошових внесків, матеріальних цінностей підприємств, установ, організацій та окремих громадян;

– інших надходжень, не заборонених законодавством.

Кошти, отримані ЦТУМ з додаткових джерел фінансування, використовуються для провадження діяльності, визначеної цим Положенням.

6.4. У переліку платних послуг, які можуть надаватися ЦТУМ зокрема передбачається можливість:

– надання платних навчальних та навчально-консультаційних послуг відповідно до напрямку діяльності ЦТУМ за кошти юридичних або фізичних осіб;

– виконання дослідних, конструкторських або розрахункових робіт працівниками ЦТУМ на замовлення підприємств або організацій за відповідними договорами у порядку, встановленому в СумДУ, щодо організації науково-дослідної роботи.

6.5. Облік коштів від наданих ЦТУМ платних послуг здійснюється у встановленому порядку на відповідних рахунках спеціального фонду університету. ЦТУМ може мати субрахунок.

МОН України	ПОЛОЖЕННЯ про Центр науково-технічної творчості учнівської молоді Сумського державного університету	Стор. 6
СумДУ		Версія 02

6.6. Бухгалтерський облік та фінансові операції забезпечуються відповідними підрозділами СумДУ.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення вводиться в дію з дня його затвердження наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора або наказом ректора за рішенням вченої ради, затверджується його нова версія або Положення скасовується. ЦТУМ реорганізуються та ліквідуються наказом ректора або наказом ректора за рішенням вченої ради.

7.3. Визнати таким, що втратило чинність, «Положення про центр науково-технічної творчості учнівської молоді Сумського державного університету. Версія 01» (протокол Вченої ради № 5 від 13.12.2008 р.).

Відповідальний за укладання Положення:

Директор ДДО

Юрій МЕРЗЛЯКОВ

ПОГОДЖЕНО:

Радник ректора

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Перший проректор

Сергій ЛЄОНОВ

Начальник ПФВ

Тетяна НОВІТЧЕНКО

В.о. начальника юридичного відділу

Наталія ЗАЇКА